

Utbildningsinspektion i Snörrumskolan, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–3

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	3
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt skolan den 7 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanerna och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Dals-Eds kommun och Snörrumskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Snörrumskolan intervjuades rektorn, lärare och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga verksamheter.

Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Snörrumskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	98
Förskoleklass	50
Grundskola	138

Utbildningen vid Snörrumskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–3 samt skolbarnsomsorg i form av fritidshem i åldrarna mellan sex och tolv år. Undervisningen för årskurs 3 är förlagd till Hagaskolan och sker i en paviljong med närhet till naturen. Få elever har invandrarbakgrund.

Barn och elever är fördelade på 2 arbetslag; förskoleklass samt årskursvis i 1–3. I förskoleklasserna undervisar ett arbetslag bestående av förskollärare och fritidspedagoger och i grundskolans arbetslag undervisar lågstadielärare och lärare 1–7.

Snörrumskolan, som består av flera byggnader i ett plan, har en kreativ och inspirerande utemiljö.

Många elever åker skolskjuts till skolan.

I rektors ansvarsområde ingår även familjedaghem och förskola. Skolbarnsomsorg och förskolans verksamhet beskrivs i kommunrapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Snörrumskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanerna och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att barn och elever vid Snörrumskolan ges möjlighet till utveckling och lärande i den riktning som målen för skolformerna föreskriver. Eleverna ges goda möjligheter till utveckling och lärande som grund för fortsatt skolgång. Snörrumskolan har, enligt rektorn ett aktivt föräldraråd som är en bra länk mellan skolan och hemmet. Skolans lokaler är fräscha och elever och personal uttrycker att de trivs med sin skola och med varandra.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan erbjuder inte elevens val (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör arbeta vidare med att förtydliga de mål som finns i läroplaner och kursplaner.
- Skolan bör ge stöd i andra ämnen än svenska och matematik till elever som behöver det.

- Skolans systematiska uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling bör utvecklas och omfatta skolans samtliga ämnen.
- Samverkan förskoleklass, skola och fritidshem bör utvecklas i syfte att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande
- Skolan bör arbeta för att ge eleverna ett successivt allt större inflytande över verksamheten i stort och över det egna lärandet.
- Skolan bör se till att eleverna ges tillgång till fungerande datorutrustning.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanerna, de nationella kursplanerna och programmålen.

För att eleverna skall kunna ha inflytande över sin utbildning och det inre arbetet måste skolan sträva efter, enligt läroplanerna, att klargöra för eleverna vilka mål de har rätt att nå. Skolan skall följa upp elevernas kunskapsutveckling och utvärdera resultaten i relation till de nationella målen. Undervisningen skall bidra till att eleverna utvecklar nyfikenhet och lust att lära, tillit till den egna förmågan att arbeta självständigt och tillsammans med andra. Skolans arbete skall också leda till att eleverna utvecklar sin förmåga att använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden, lösa problem, reflektera över erfarenheter och lösa problem.

Eleverna upplever att de lär sig mycket i skolan men har svårt att beskriva vilka mål de skall nå. I intervjuer med elever och vid de skolbesök som inspektörerna gör bekräftas uppfattningen att eleverna inte är helt medvetna om vilka mål de arbetar för att nå. Lärarna säger också att de kan utveckla och förtydliga undervisningen så att eleverna blir mer medvetna om målen. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta vidare med att förtydliga de mål för utbildningen som finns i läroplanen och kursplanerna.

Elevernas kunskapsutveckling följs upp på olika sätt genom diagnoser, samtal och individuella utvecklingsplaner. I samband med utvecklingssamtalen dokumenterar elever och lärare elevernas kunskapsutveckling och sätter upp nya mål för lärandet. Uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling gäller främst i ämnena matematik och svenska.

Inspektörerna bedömer att eleverna ges goda möjligheter till utveckling och lärande som grund för fortsatt skolgång men att den systematiska uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling bör vidareutvecklas och omfatta fler ämnen än svenska och matematik.

Inspektörerna kan utifrån intervjuer och observationer konstatera att eleverna är glada, trivs på skolan och känner sig trygga.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kva-

litetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt författningarna skall elevernas möjlighet till inflytande successivt utvecklas så att eleverna i högre grad, och efter ålder och mognad, får inflytande över sitt lärande och skolans verksamhet. Skolan skall enligt författningarna samverka med elevernas vårdnadshavare i frågor som gäller skolverksamheten i stort och i frågor som rör den enskilda eleven.

På skolan finns en likabehandlingsplan. Planen är en revidering, gjord den 15 juni 2006, av tidigare plan mot kränkande särbehandling. Skolans likabehandlingsplan omfattar inte alla former av kränkande behandling d.v.s. diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna s.k. annan kränkande behandling. Planen saknar vidare bl.a. en översikt över de insatser som behövs för att dels främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder, dels förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Vidare saknas uppgifter om vilka insatser som man avser att påbörja och genomföra under det kommande året liksom uppgift om hur händelser och åtgärder skall dokumenteras. **Vuxen- elevperspektivet framgår inte heller i likabehandlingsplanen.** Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte motsvarar kraven i den nya lagen. I sammanhanget kan hänvisas till Skolverkets allmänna råd "För arbetet med att främja likabehandling" SKOLFS 2007:7. Se vidare kommunrapporten. I Lpo 94 anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att kontakt upprättas mellan skola och hem om det uppstår problem och svårigheter för eleven i skolan. En sådan kontakt bör tas skyndsamt. Inspektörerna vill påpeka att en sådan skyndsamt kontakt även gäller elev som utsatt en annan elev för kränkningar. Av skolans likabehandlingsplan framgår att en sådan kontakt inte tas, ansvaret läggs istället på eleven att "efter genomfört uppdrag" tala med sina föräldrar. Likabehandlingsplanen bör även justeras i detta avseende.

I Snörrumskolan arbetar personalen med värdegrundsfrågor på flera olika sätt. Lärarna är måna om att ha en dialog med eleverna och talar ofta om hur människor skall vara mot varandra. Inspektörerna ser vid sitt besök att personalen har ett respektfullt förhållningssätt till eleverna och deras synpunkter men noterar att eleverna inte har så stort inflytande på hur undervisningen skall genomföras. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta så att elevernas möjlighet till inflytande över sitt eget lärande utvecklas.

Genom klassråd och elevråd får eleverna lära sig att arbeta i demokratiska former. Vid intervjuer med elever och lärare framkommer dock att klassråd och elevråd fungerar sporadiskt och har då mest handlat om vad eleverna vill förbättra i sin utemiljö. Inspektörerna bedömer att elevinflytandet bör utvecklas så att eleverna successivt och i större omfattning tränas i att blir delaktiga över verksamheten i stort och över det egna lärandet.

Snörrumskolan har ett föräldraråd. Rektorn säger sig uppleva detta som en bra länk mellan skola- hem och fritids för att göra vårdnadshavare delaktiga i skolans arbete.

Organisering och arbetssätt i undervisningen

Skolans undervisning har sin utgångspunkt i såväl läroplanens mål som den enskilda elevens förutsättningar och behov. Skolan skall, enligt författningarna, främja elevens lust att lära. Eleverna skall även ges möjlighet att stegvis ha inflytande på bland annat arbetsformer och successivt ta ett allt större ansvar för sin utbildning.

Enligt lärarna sker ytterst lite samverkan mellan förskoleklassen och skolans yngre elever. Likaså är samverkansformerna mellan fritidshem och skolan inte utvecklade. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att genom att utveckla samverkan kan man ta tillvara de olika pedagogernas kompetenser som finns i förskoleklass, skola och fritidshem. Detta i syfte att kunna berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande enligt läroplanerna. Inspektörerna bedömer att samverkan mellan förskoleklass, skola och fritidshem bör utvecklas. Inspektörerna vill även uppmärksamma skolan på att samverkan mellan fritidshemmet och Hagaskolan är väsentlig.

Inspektörerna ser vid sitt besök att i förskoleklassen fyller leken en viktig funktion för barnens lärande och utveckling. I de övriga årskurserna är arbetssätt och undervisning i stort sett lärarstyrt.

Snörrumskolans rektor och lärare har samarbete med Hagaskolans rektor och lärare inför övergången till årskurs 4. Lärarna uppger vid intervju att man saknar ett F-9 perspektiv för att få veta hur det går för eleverna vid nationella prov och betygssättning i årskurs 8 och 9. (Se vidare kommunrapporten)

Individanpassning och stöd

Skolan skall sträva efter att varje elev successivt får växa med uppgifterna och utvecklas efter sina förutsättningar. Skolan skall också utifrån den enskilda elevens behov, förutsättningar och erfarenheter organisera arbetet så att eleven stimuleras att utveckla hela sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Läraren skall stimulera, handleda och stödja varje elev som har svårigheter. Skolan skall, under rektorns ansvar, upprätta åtgärdsprogram för att stödja eleven att nå uppsatta mål. Dals-Eds kommun har ett elevhälsoteam som arbetar mot de två grundskolorna i kommunen. Teamet består av skolsköterska, kurator, studie- och yrkesväslärare samt speciallärare.

Snörrumskolan utarbetar åtgärdsprogram för de elever som behöver särskilda stödinsatser. Vid intervjuer med lärarna anger man att skolan i första hand ger stöd till elever i svenska och matematik. Kommunen som haft en relativt hög lärartäthet har inför detta läsår tvingats till nedskärningar på grund av ekonomiska skäl. För Snörrumskolan innebär det, bland annat, att skolans specialpedagogtjänst togs bort. Specialpedagogen finns dock kvar som resurslärare i årskurs 1 och 2. Vid inspektionstillfället betonar rektorn att det är för tidigt att se effekterna av denna nedskärning, men vid personalintervjun framkommer att man är bekymrad över att denna specialfunktion försvunnit, då man har många barn och elever med behov av särskilda stödinsatser.

För närvarande finns inga elever på skolan som har studiehandledning på sitt modersmål. Skolan uppger att det finns rutiner att undersöka att elever som behöver studiehandledning får detta.

Inspektörerna bedömer att elever har rätt att få särskilt stöd i andra ämnen än svenska och matematik och att skolan bör se till att elever som behöver sådant stöd får det.

Utvärdering av lärandet

Enligt författningarna skall läraren, eleven och elevens föräldrar/vårdnadshavare genomföra utvecklingssamtal. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanerna och kursplanerna. Eleverna har individuella utvecklingsplaner. Alla elever har också portfolios där de samlar vad de gjort och lärt sig i olika ämnen. Intervjuade lärare menar att portfolion bidrar till att elever, vårdnadshavare och lärare får en uppfattning om hur elevens lärande utvecklas. Denna portfolios överlämnas inför årskurs 4 till Hagaskolan, där eleverna fortsätter sin skolgång. Utvecklingssamtalen upplevs positivt av elever och föräldrar.

Inspektörernas bedömning är att utvärdering av elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling sker kontinuerligt och i relation till läroplanens och kursplanernas mål.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

För genomförande av de fastställda målen skall det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för elever och vårdnadshavare. Rektorn beslutar om arbetsplanen som kontinuerligt skall följas upp och utvärderas.

Snörrumskolans mål för verksamheten finns i den lokala arbetsplanen; ”Mål och arbetsplaner” som upprättades 2001 och som, enligt rektorn, ständigt revideras inom olika områden där man har konkretiserat hur man vill förverkliga målen i kommunens verksamhetsplan och utifrån nationella mål.

Skolan skall följa upp och utvärdera sina resultat med utgångspunkt i nationella mål och årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning för år 2005 motsvarar förordningens krav. Kvalitetsredovisningen omfattar inte fritidshemmets verksamhet.

Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet fr.o.m. den 15 augusti 2005 stadgar att varje kommunalt bedrivit fritidshem årligen skall upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning.

Skolledning och intern kommunikation

Snörrumskolan har en ansvarig rektor. Personalen säger att de har förtroende för rektorn och att samarbetet fungerar väl. De säger vidare att de har stor frihet att utveckla det pedagogiska arbetet, men skulle önska att rektorn mer tydligt initierar till pedagogiska diskussioner. Rektorn, som är utbildad förskollärare, är väl känd av elever och de föräldrar som inspektörerna talat med. Vid föräldraintervju framkommer att ansvarsfördelningen mellan förtroendevalda och rektorn ytterligare borde kunna tydliggöras.

Inspektörerna bedömer att rektorn är väl förtrogen med den verksamhet hon har ansvar för.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Urvalet av elever som tas emot görs enligt bestämmelserna och verksamheten inom förskoleklassen omfattar minst 525 timmar om året.

Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Enligt rektorn genomför lärarna elevens val inom sin elevgrupp och inom "Snörrumsprofilen - God Levnads-kunskap". Snörrumskolan har lagt in ett arbetspass under dagen som de kallar "Fria aktiviteter". Fria aktiviteter kompletterar övrig undervisning med rörelse och utelek, skapande verksamhet i form av bild, form och musik samt social utveckling i form av samarbetsövningar och lek. Vid intervjuer med eleverna är de inte medvetna om att de har något elevens val d.v.s. eleven erbjuds ett allsidigt urval av ämnen som syftar till att fördjupa eller bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Inspektörerna bedömer att eleverna inte har tillgång till elevens val i enlighet med författningarna.

För närvarande finns inga elever som har modersmålsundervisning på skolan. Rektor uppger att man erbjuder modersmålsundervisning till elever som är i behov av den undervisningen.

Samtliga lärare vid Snörrumskolan har utbildning för den undervisning de bedriver.

Skolans lokaler och utemiljö är anpassade för verksamheten och elever och personal har god tillgång till grupprum och andra extrautrymmen. Inspektörerna bedömer att eleverna har tillgång till de läromedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Dock saknar skolan möjlighet att använda datorer på ett tillfredsställande sätt. Inspektörerna ser vid sitt besök inte att någon elev använder sig av den klassrumsdator som finns. Vid samtal med elever och lärare uppger de att klassrumsdatorn är gammal och att det skulle behövas fler om dessa skall kunna användas som ett pedagogiskt redskap. Inspektörerna bedömer att skolans bör se till att eleverna får tillgång till fungerande datorutrustning.

Kommunen beslutar om en gemensam inriktning för den kompetensutveckling som skall genomföras och det har inte på några år funnits utrymme för skolan eller enskilda lärare att genomföra insatser på egen hand. Intervjuade lärare känner sig inte nöjda med den kompetensutveckling som sker och saknar individuella kompetensplaner.

Fritidshemmet är öppet 06.00 till 18.00 och de elever som är i behov av fritidshemsplats får det.

Datum	Ort
2007-02-27	Göteborg

Sonja Henriksson

Leif Aljered